

32003F0080

L 29/55

URADNI LIST EVROPSKE UNIJE

5.2.2003

OKVIRNI SKLEP SVETA 2003/80/PNZ
z dne 27. januarja 2003
o kazenskopravnem varstvu okolja

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti členov 29, 31(e) in člena 34(2)(b) Pogodbe,

ob upoštevanju pobude Kraljevine Danske ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Unija je zaskrbljena zaradi porasta okoljske kriminalitete in njenih posledic, ki se vedno pogosteje širijo čez meje držav, v katerih so bila storjena.

(2) Takšna kriminaliteta pomeni grožnjo okolju in zato zahtevajo oster odgovor.

(3) Okoljska kriminaliteta je problem, s katerim se soočajo vse države članice, zato naj države članice usklajeno delujejo za kazenskopravno varstvo okolja ⁽³⁾.

(4) Evropska komisija je marca 2001 predložila predlog za Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o kazenskopravnem varstvu okolja ⁽⁴⁾, ki temelji na členu 175(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

(5) Svet je bil mnenja, da bi bilo primerno vključiti v ta okvirni sklep nekaj bistvenih določb iz predlagane direktive, še zlasti tiste, ki določajo, katera ravnanja morajo države članice v svojem notranjem pravu opredeliti kot kazniva.

(6) Evropski parlament je 9. aprila 2002 dal svoje mnenje o predlagani direktivi. Evropska komisija je oktobra 2002 predložila spremenjen predlog direktive v skladu s

členom 250(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Svetu se ni zdelo primerno, da na tej osnovi spremeni to direktivo.

(7) Svet je obravnaval ta predlog, vendar je prišel do zaključka, da v Svetu ne bo mogoče doseči večine potrebne za njegovo sprejetje. Večina je bila mnenja, da predlog presega pooblastila, ki so bila podeljena Skupnosti s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti, in da bi se cilji lahko dosegli s sprejetjem okvirnega sklepa na podlagi naslova VI Pogodbe o Evropski uniji. Svet je bil prav tako mnenja, da je ta okvirni sklep, ki temelji na členu 34 Pogodbe o Evropski uniji, ustrezeni instrument, s katerim se države članice zavežejo, da bodo določile kazenske sankcije. Spremenjeni predlog, ki ga je predložila Komisija, ni bil takšne narave, da bi Svet lahko spremenil svoje stališče v tej zadevi.

(8) Ne samo fizične temveč tudi pravne osebe so odgovorne za okoljski kriminal.

(9) Države članice vzpostavijo široko pristojnost glede navedene kriminalitete, tako da se fizične in pravne osebe ne bodo mogle izogniti pregonu samo zato, ker dejanje ni bilo storjeno na njihovem območju.

(10) Svet Evrope je 4. novembra 1998 sprejel Konvencijo o kazenskopravnem varstvu okolja, ki je bila upoštevana v določbah tega dokumenta –

SPREJEL NASLEDNJI OKVIRNI SKLEP:

Člen 1

Opredelitve

Za tem okvirnem sklepu

(a) „nezakonito“ pomeni kršitev zakona, upravnega predpisa ali odločitve pristojnega organa, vključno s tistimi, ki uveljavljajo zavezujoče določbe prava Skupnosti, ki so namenjene varstvu okolja;

⁽¹⁾ UL C 39, 11.2.2000, str. 4.

⁽²⁾ Mnenje, z 7. julija 2000 (UL C 121, 24.4.2001, str. 494) in 9. aprila 2002 (še neobjavljeno v Uradnem listu).

⁽³⁾ Glej tudi Prilogo.

⁽⁴⁾ UL C 180 E, 26.6.2001, str. 238.

- (b) „vode“ pomenijo vse vrste podzemnih in površinskih voda, vključno z vodami jezer, rek, oceanov in morij;

- (c) „pravna oseba“ pomeni katerikoli pravni subjekt, ki ima ta status v skladu z veljavnim notranjim pravom, z izjemo držav ali drugih javnih organov pri izvrševanju svojih suverenih pravic in javnih mednarodnih organizacij.

Člen 2

Naklepno storjena kazniva dejanja

Vsaka država članica sprejme vse potrebne ukrepe, da v skladu s svojim notranjim pravom kot kazniva dejanja opredeli:

- (a) izpuščanje, oddajanje ali uvajanje določene količine snovi ali ionizirajočega sevanja v zrak, zemljo ali vodo, kar povzroči smrt ali hudo poškodbo osebe;
- (b) nezakonito izpuščanje, oddajanje ali uvajanje določene količine snovi ali ionizirajočega sevanja v zrak, zemljo ali vodo, kar povzroči ali bi lahko povzročilo trajno ali bistveno poslabšanje ali smrt ali hudo poškodbo osebe ali bistveno škodo na zaščitene spomenikih, drugih zaščitene predmetih, lastnini, živalih ali rastlinah;
- (c) nezakonito odstranjevanje, obdelovanje, skladiščenje, transport, izvažanje ali uvažanje odpadkov, vključno z nevarnimi odpadki, kar povzroči ali bi lahko povzročilo smrt ali hudo poškodbo osebe ali znatno škodo glede kakovosti zraka, zemlje, vode, živali ali rastlin;
- (d) nezakonito upravljanje obrata, v katerem se izvaja nevarna dejavnost, kar izven obrata povzroči ali bi lahko povzročilo smrt ali hudo poškodbo osebe ali znatno škodo glede kakovosti zraka, zemlje, vode, živali ali rastlin;
- (e) nezakonito izdelavo, obdelovanje, skladiščenje, uporabo, transport, izvažanje ali uvažanje jedrskih snovi ali drugih nevarnih radioaktivnih snovi, kar povzroči ali bi lahko povzročilo smrt ali hudo poškodbo osebe ali znatno škodo glede kakovosti zraka, zemlje, vode, živali ali rastlin;
- (f) nezakonito posedovanje, odvzem, poškodovanje, usmrnitev ali trgovanje z zaščitnimi divjimi živalskimi in rastlinskimi vrstami ali njihovimi deli, vsaj v primerih, ko jim po definiciji notranjega prava grozi izumrtje;
- (g) nezakonito trgovanje s snovmi, ki tanjšajo ozonski plašč;

kadar so le-ta storjena naklepno.

Člen 3

Kazniva dejanja iz malomarnosti

Vsaka država članica sprejme vse potrebne ukrepe, da v skladu s svojim notranjim pravom dejanja iz člena 2 opredeli kot kazniva, če so bila storjena iz malomarnosti ali vsaj hude malomarnosti.

Člen 4

Udeležba in napeljevanje

Vsaka država članica sprejme vse potrebne ukrepe, da zagotovi, da je udeležba ali napeljevanje k dejanjem iz člena 2 kaznivo.

Člen 5

Kazni

1. Vsaka država članica sprejme vse potrebne ukrepe, da zagotovi, da se ravnanja iz členov 2 in 3 kaznujejo z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kaznimi, ki vsaj v hudih primerih vključujejo tudi odvzem prostosti in ki lahko vodijo v izročitev.

2. Kazni, določene v odstavku 1, lahko spremljajo tudi druge kazni ali ukrepi, zlasti prepoved fizični osebi opravljanja določene dejavnosti, za katero je potrebno uradno dovoljenje ali soglasje, ali da ustanovi, upravlja ali vodi družbo ali ustanovo, kadar dejstva, na podlagi katerih je bila oseba obsojena, kažejo na očitno tveganje, da bi lahko nadaljevala z isto vrsto kaznivih dejanj.

Člen 6

Odgovornost pravnih oseb

1. Vsaka država članica sprejme vse potrebne ukrepe, da zagotovi, da se lahko pravne osebe kaznujejo za dejanja iz členov 2 in 3, ki jih je v njihovo korist storila vsaka oseba, ki je delovala bodisi sama bodisi kot del organa pravne osebe, ki ima vodilni položaj znotraj pravne osebe, in sicer na osnovi

- (a) pooblastila za zastopanje pravne osebe; ali
- (b) pooblastila za odločanje v imenu pravne osebe; ali
- (c) pooblastila za izvajanje nadzora znotraj pravne osebe,

ter za pomoč ali napeljevanje k storitvi dejanj iz člena 2.

2. Poleg primerov, ki so določeni v odstavku 1, vsaka država članica sprejme vse potrebne ukrepe, da zagotovi, da se pravne osebe kaznujejo, če je zaradi pomanjkljivega nadzora ali kontrole s strani osebe iz odstavka 1 bilo mogoče, da je oseba, ki je podrejena pravni osebi, storila dejanje iz členov 2 in 3 v njeno korist.

Odgovornost pravnih oseb na podlagi odstavkov 1 in 2 ne izključuje kazenskih postopkov proti fizičnim osebam, ki so storilci, napeljevalci ali pomagači pri dejanjih iz členov 2 in 3.

Člen 7

Sankcije za pravne osebe

Vsaka država članica sprejme vse potrebne ukrepe, da zagotovi, da se pravno osebo, ki je odgovorna na podlagi člena 6, kaznuje z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami, ki vključujejo kazenske ali nekazenske denarne kazni ter druge sankcije kot so:

- (a) izvzetje iz upravičenosti do državne pomoči oziroma podpore;
- (b) začasna ali trajna prepoved opravljanja industrijskih ali gospodarskih dejavnosti;
- (c) sodniški nadzor;
- (d) sodni nalog za likvidacijo;
- (e) obveznost sprejetja posebnih ukrepov, da se odpravijo posledice ravnanj, na podlagi katerih je temeljila kazenska odgovornost.

Člen 8

Sodna pristojnost

1. Vsaka država članica sprejme vse potrebne ukrepe, da vzpostavi svojo sodno pristojnost za kazniva dejanja, ki so določena v členih 2 in 3, če je kaznivo dejanje storjeno:

- (a) v celoti ali deloma na njenem ozemlju, tudi če se posledice kaznivega dejanja v celoti pojavijo drugje;
- (b) na krovu ladje ali letala, ki je v njej registrirano ali ima njeno zastavo;
- (c) v korist pravnih oseb, ki imajo sedež na njenem ozemlju;
- (d) s strani njenega državljanca, če je dejanje kaznivo tam, kjer je bilo storjeno, ali če kraj, kjer je bilo kaznivo dejanje storjeno, ne spada v nobeno krajevno pristojnost.

2. Vsaka država članica se lahko na podlagi določb člena 9 odloči, da ne bo uporabljala ali da bo uporabljala samo v posebnih primerih in okoliščinah pravilo o sodni pristojnosti iz:

- (a) odstavka 1(c);
- (b) odstavka 1(d).

Člen 9

Izročitev in sodni pregon

1. (a) Vsaka država članica, ki po svojem pravu ne izroči svojih državljanov, sprejme vse potrebne ukrepe, da vzpostavi svojo sodno pristojnost nad kršitvami, ki so določene v

členih 2 in 3, če jih storijo njeni državljani izven njenega ozemlja.

- (b) Vsaka država članica mora v primeru, ko njen državljan v drugi državi članici domnevno stori kršitev, ki vključuje ravnanje, ki je določeno v členih 2 in 3, in te osebe ne izroči tej drugi državi članici samo na podlagi njenega državljanstva, predložiti primer svojim pristojnim organom zaradi pregona, če je to potrebno. Da bi omogočili začetek pregona, se v skladu s postopki, določenimi v členu 6(2) Evropske konvencije o izročitvi, predloži dokumentacija, podatki in dokazni material, ki se nanašajo na kršitev. Država članica prosilka se obvesti o začetku sodnega pregona in o njegovem izidu.

2. Za namene tega člena se pri ugotavljanju, ali gre za državljanca države članice, upošteva vsako izjavo, ki jo je država članica podala v skladu s členom 6(1)(b) in (c) Evropske konvencije o izročitvi z dne 13. decembra 1957.

Člen 10

Izvajanje

1. Države članice sprejmejo ukrepe, potrebne za uskladitev z določbami tega okvirnega sklepa, do 27. januarja 2005.

2. Države članice pošljejo Generalnemu sekretariatu Sveta in Komisiji do 27. aprila 2005 besedila vseh določb, s katerimi se v njihovo zakonodajo prenašajo obveznosti, ki so določene v tem okvirnem sklepu. Na podlagi teh informacij in pisnega poročila Komisije, bo Svet pred 27. januarjem 2006 preveril, v kolikšni meri so države članice sprejele vse potrebne ukrepe za izvajanje tega okvirnega sklepa.

Člen 11

Ozemeljska veljavnost

Ta okvirni sklep se uporablja za Gibraltar.

Člen 12

Začetek učinkovanja

Ta okvirni sklep začne učinkovati z dnem objave v Uradnem listu Evropske unije.

V Bruslju, 27. januarja 2003

Za Svet

Predsednik

G. PAPANDREOU

PRILOGA

Svet se seznaja, da namerava Avstrija izpolnjevati člen 2(f) in (g) v lažjih primerih, člen 3 pa z določitvijo učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih sankcij v upravnem kazenskem pravu.
